

รหัสโครงการ : RDG5910041  
ชื่อโครงการ : ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างอะฮลิซ-ซุนนะฮ์และชีอะห์: ศึกษาประวัติศาสตร์และมุมมองนักวิชาการซุนนีย์และชีอะห์ในโลกปัจจุบัน  
ชื่อนักวิจัย : ผศ.อับดุลลาตีฟ การ์ คณะอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี  
ผศ.ดร.อับดุลฮาติม ไชชิง คณะอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี  
อาจารย์ อัสฎาน์ ขาวจันทร์ มหาวิทยาลัยอัลมูศอว์ฟาสาขาวทวายประเทศไทย  
E-mail Address : abee\_2009@windowslive.com  
ระยะเวลาโครงการ : 1 เมษายน 2559 – 31 มีนาคม 2560

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา ประเภท และหลักความเชื่อของกลุ่มอะฮลิซซุนนะฮ์และชีอะห์ที่โดดเด่นในโลกปัจจุบัน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างซุนนะฮ์และชีอะห์ และศึกษาความคิดเห็นของนักวิชาการซุนนีย์และชีอะห์ในโลกปัจจุบันเกี่ยวกับความต่างระหว่างอะฮลิซ-ซุนนะฮ์และชีอะห์ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารทางประวัติศาสตร์ ชั้นปฐมภูมิและทุติยภูมิ จากนั้นเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เป็นนักวิชาการซุนนีย์และชีอะห์ จาก 4 ประเทศ ประกอบด้วยไทย อินโดนีเซีย คูเวต และ กาตาร์ รวมทั้งสิ้น 26 ท่าน จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบเหตุการณ์และตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการวิจัย พบว่า อะฮลิซ-ซุนนะฮ์ วัล-ญะมาอะฮ์ คือกลุ่มมุสลิมส่วนใหญ่ที่ยึดถือแนวทางของท่านนบี บรรดาศอหาบะฮ์ และตาบิอีน ซึ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในยุคสมัยราชวงศ์อุมายยะฮ์และอับบาซียะฮ์ กลุ่มอะฮลิซ-ซุนนะฮ์ แบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่เน้นหลักการศรัทธา(อากีดะฮ์) กลุ่มที่เน้นหลักการปฏิบัติ(ฟิกฮ์) และกลุ่มที่เน้นหลักการรายงานหะดีษ(รวัฎ) ส่วนชีอะห์ คือกลุ่มที่สนับสนุนและเชื่อว่าอะลี บิน อะบี ฏอลิบ และลูกหลานของท่านมีสิทธิในการเป็นผู้นำสูงสุดแก่มุสลิม ซึ่งความเชื่อนี้มีมาตั้งแต่สมัยของท่านนบี(ซ.) แต่ชีอะห์ที่เป็นรูปธรรมที่มีแนวคิดและแนวปฏิบัติเฉพาะเกิดขึ้นหลังจากหุเซน บิน อะลี ถูกสังหาร ส่วนประเภทของชีอะห์มีมากถึง 73 กลุ่มย่อย จาก 5 กลุ่มใหญ่ คือ อัล-กัยซานียะฮ์ อัช-ชัฎียะฮ์ อัล-อิมามียะฮ์ อัล-ฆอลียะฮ์ และอัล-อิสมาอีลียะฮ์

ส่วนความแตกต่างระหว่างอะฮลิซ-ซุนนะฮ์กับชีอะห์ พบว่า หลักการศรัทธาของอะฮลิซ-ซุนนะฮ์เรียกว่า“รูกันอิหม่าน” มี 6 ประการ ส่วนชีอะห์เรียกว่า “อูศูลุดดีน” มี 5 ประการ หลักศรัทธาสำคัญที่แตกต่างคือ เรื่อง “ผู้นำสูงสุด”(อัลอิมามะฮ์) หลักศรัทธาอื่นๆแตกต่างที่ชื่อเรียกและประเด็นปลีกย่อยเกี่ยวกับหลักปฏิบัติ อะฮลิซ-ซุนนะฮ์เรียกว่า“รูกันอิสลาม”มี 5 ประการ ส่วนชีอะห์ เรียกว่า“ฟุรูกุดดีน”มี 10 ประการ หลักปฏิบัติที่เหมือนกันคือ ละหมาด ซะกาต ฮัจญ์ ซึ่ง 3 ข้อนี้แตกต่างกันเฉพาะข้อปลีกย่อย ส่วนหลักปฏิบัติที่แตกต่างกัน คือ การกล่าวปฏิญาณตน(ชะฮาดะฮ์)ไม่นับเป็นหลักปฏิบัติหรือรูกันอิสลามของชีอะห์แต่นับเป็น“ฆอรูริยัต”คือความจำเป็นที่รับรู้กัน แต่คำสรรเสริญต่อ อะลี บิน อะ

ปิฎกอลิบ ไม่ใช่คำปฏิญาณเป็นเพียงคำเพิ่มเติมที่ถูกอนุญาตเท่านั้น นอกจากนี้หลักปฏิบัติของชีอะห์ได้กำหนดเพิ่ม อัลคุมส์(ปริจาคทรัพย์แก่ผู้นำสูงสุด) อัลญิฮาด(ต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺ) อัลอัมรฺบิลมะรูฟ (ใช้ทำความดี) อันนะฮฺยอะนัลมุนกัร(ห้ามทำความชั่ว) อัดตะวัลลาอ(รักและเชื่อฟังผู้นำ) และอัดตะบัรรออ(ไม่เชื่อฟังต่อผู้ปฏิเสธอิหม่าม)

คำสำคัญ      ความแตกต่าง      อะฮฺลิซ-ซุนนะฮฺ      ชีอะห์

**Project Code :** RDG5910041

**Research Title :** Relationships and differences between Ahlis - Sunnah and Shiah : study the history and views of scholars, Sunni and Shia in the present world

**Researcher :** Abdullatif Kari                      College of Islamic Studies and Law Fatoni University  
Abdulhalim Saising                      College of Islamic Studies and Law Fatoni University  
Asdang kowchan                      Al-mustorFa University ,Thailand

**E-mail Address :** abee\_2009@windowslive.com

**Duration :** 1 April 2016 – 31 March 2017

### **Abstract**

This research aims to study the history, genres and beliefs of the Sunnah and Shia groups in the word to day world today. This studies by compare the similarities and differences between Sunnah and Shia and studies also by the opinions of Sunni and Shiah scholars in the modern world on the difference between Ahlul-Sunnah and Shia. This study is a historical document. The primary and secondary data are then collected by field interviews. And non-participant observation .The sample was interviewed by Sunni and Shia scholars from 4 countries, including Thailand, Indonesia, Kuwait and Qatar, as well as 26 persons. The data were then analyzed by comparison of events and interpretations.

The result of the study is that the al-Sunnah Wal-jamaah is the most Muslims take the path of the Prophet and The Sohabah (disciples) and The Tabein (followers) alike were divided into 3 major categories: 1) The group focus of Faith principle (al-Qaeda) 2) Groups focused on principles of Islamic law 3) And the group emphasized the principle of Hadith report. The Shiah are the supporters and believe that Ali bin Abi toleb and his descendants have the right to be Muslim leaders. This belief comes from the time of the Prophet (S), but the concrete of Shiah, with specific ideas and practices, came into being after Husin ban Ali was killed. There were 73 subgroups of the 5 major groups: 1) al-Gaisaniyah 2) al-syidiyah 3) al-imamiyah 4) al-qaliyah 5)al-ismailiyah .

The difference between Ahlli-Sunnah and Shiah is that the principle of the faith of Ahlli-Sunnah called the "Rukon eman" has six parts. And the Shia called the "Usolludin" are 5 reasons for this.

The main difference in faith is the "highest leader" (al-iMamah). Other faiths differ in their names and finer points. There are 5 aspects of Islamic-Sunnah that are called " rokon islam - Islamic holes". And the shiah called "furu ud din" There are 10 reasons to use. The same practice is : 1) the prayer 2) the Zakat 3) the Hajj, which is 3 different

only the minutiae. And The difference in practice is that the vow is not considered as the practice of Islam or rukun Islam, but the shiah think it is a " Dharu riyat " that is necessary to know each other. And the word of praise to Ali bin abi Thaleb is not a vow, it is just an added word that is allowed. In addition, the practice of Shiah has been defined. Al-Qums (donate to the supreme leader), Al-Jihad (fight in the way of Allah), Al-Amru bil ma'ruf (to do good deeds), al-nah yu anilmunkar (do not do evil), al-tawal la (Love and obedience to the leader.), al-tabarra' (Do not obey the imam.)

**Keyword :** The difference , Ahlis- Sunnah , Shiah